

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 "
3 luni	8 "
Stăinătate: 40 lei pe an, 20	6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub direcțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 1698

S U M A R

JURISPRUDENȚĂ;

Art. 75 din procedura civilă și Convențiunea de la Haga din 2/14 Noembrie 1896, de d-l Isaiea G. Ionescu;

JURISPRUDENȚĂ;

Curtea de Casație s. I. D. A. Polihronie cu G. Pavlovici;
Idem: Ecaterinz I. V. Costache și alții cu Petrică Marinescu,
cu o Observație;

Idem: Florea Vale Dare și alții cu Radu Radu Becu ș. a. ;
Curtea de Casație s. I. I. Ministerul de Finanțe cu Aurel Tipeiu;

Idem: N. G. Dămienescu cu Minist. de Interne;

Tribunalul Fălciu: Ion Munteanu cu Statul;

Tribunalul Bacău: Moise Solomon și alții dați judecăței pen-
tru contrabandă;

Judecătoria ocol. Il Craiova: Florea P. Urziceanu cu Teodor
Geoani, cu o Notă de d-l Dem. D. Stoienescu.

Art. 75 din procedura civilă și convenția de la Haga din 2/14 Noembrie 1896

La 2/14 Noembrie 1896 a intervenit, la Haga, între mai multe state europene, o convențiune prin care între altele s'a stabilit că «in materie civilă și comercială comunicările de acte judiciare sau extra-judiciare se vor face pe cale diplomatică» (Art. 1 al. 2 din convenție).

La această convențiune a aderat și România la 19/31 Decembre 1897.

În 1900, noul cod de procedură civilă prin art. 75 al. 9 stabilește că: «Cei ce se află în țară străină fără domiciliu sau reședință cunoscută, vor fi citați prin Monitorul oficial și prin procuratorul lor din țară, dacă au unul cunoscut.

«Cei cu domiciliul sau reședința cunoscută în străinătate se vor cita prin procuratorul lor din țară dacă au unul cunoscut, iar lor se va trimite o citație printr'o scrisoare recomandată la adresa din străinătate; recipisa de predarea scrisorii va ține loc de dovadă. Dacă ei n'au procurator cunoscut în țară, pe lângă citația trimisă lor prin scrisoarea recomandată citația se va publica și în Monitorul oficial».

După cum se vede dispozițiunile codului nostru de procedură nu se împacă cu dispozițiunile convențiunei de la Haga și de aci s'a născut chestiunea: dacă persoanele ce se află în țară străină trebuiesc citate pe cale diplomatică sau în conformitate cu art 75 al. 9 din procedură.

Intr'un prim sistem, admis și de Curtea de

apel din Iași, secția I (decis. civilă No. 29/1902) (1), se susține că vom aplica dispozițiunile codului nostru de procedură și se argumentează:

1) Codul nostru de procedură este posterior convențiunei și art. 740 din cod desființează toate legile, decretele și regulamentele contrarii.

2) Intenția legiuitorului a fost tocmai să înlocuiască sistemul îndeplinirii procedurii pe cale diplomatică printr'un sistem mai expeditiv. Proba o avem în expunerea de motive care însoțește proiectul de lege pentru modificarea codului de procedură, de oare-ce D-nul Ministru al justiției din a-el timp spune:

«Tot-o-dată pentru cei cu domiciliul în țară străină, față cu amănările la care dedea loc dificultatea împlinirii procedurii pe cale diplomatică pentru înlesnirea înpricinațiilor, am înlocuit această citare prin trimiterea citației într'un plic recomandat.»

3) Însăși convențiunea de la Haga lasă facultatea pentru supușii diferitelor state contractante de a adresa direct prin poșta acte celor interesați cari se află în străinătate (art. 4 din convenție).

Intr'un al doilea sistem se susține că trebuie să aplicăm dispozițiunile convențiunei de la Haga și să îndeplinim procedura pe cale diplomatică, argumentându-se în modul următor:

1) Nu se poate modifica o convențiune numai prin voința unei singure părți. Trebuesce ca toate părțile contractante să fie de acord pentru a se putea modifica. Deci cum ar putea România, care de bună voia ei a aderat la convențiune, să revină și să caute a o modifica atunci când cele-lalte state n'o voiesc?

2) Chiar Ministrul de justiție prin circulara cu No. 16237 din 31 Octombrie 1903 atrage atențiunea Corpului Portăreilor de a se conforma Convențiunei de la Haga și a îndeplini procedura pentru persoanele aflate în străinătate pe cale diplomatică.

3) Convențiunea de la Haga a avut de scop tocmai de a împiedica faptul de a obține hotă-

(1) Publicată în *Curierul Judiciar*, No. 28/1902, pg. 239.

rări prin surprindere. Ea a voit ca părțile să aibă cunoștință de litigiū și a crezut că această cunoștință nu se poate căpăta mai cu siguranță de cât pe cale diplomatică.

Acest al doilea sistem pare a fi confirmat și de Inalta Curte de casație s. I care, prin încheierea cu No. 1153 din 9 Iunie anul corent, dată în procesul dintre Vogoride și Ruspoli, a dispus ca procedura să se îndeplinească pe cale diplomatică față cu părțile aflate în străinătate.

Credem, însă, că ambele sisteme sunt prea exclusiviste și că un al treilea sistem intermediar este și mai juridic și mai practic.

În acest sistem, de câte ori hotărârea ce avem să obținem se va executa numai în țara românească, vom aplica legea noastră și vom cita pe cei aflați în străinătate în conformitate cu dispozițiunile art. 75 al. 9 din procedura civilă.

Când, însă, hotărârea ce se va obține se va executa și în alte țări, atunci vom îndeplini procedura pentru cei aflați în străinătate pe cale diplomatică conformându-ne astfel convențiunei de la Haga.

Cu modul acesta, pe de o parte vom evita dificultățile împlinirii procedurii pe cale diplomatică, atuncea când nu avem interes de a executa hotărârea în alte țări; iar pe de altă parte nu vom deroga nici de la scopul pe care l'a avut în vedere convenția, în cazul în care hotărârea obținută se execută în altă țară. În afară de aceasta hotărârile judecătorești obținute în conformitate cu dispozițiunile convențiunei de la Haga, vor căpăta exequaturul mai cu ușurință în țările în care vom voi a le executa, de oare-ce instanțele judecătorești din acele țări vor avea mai multă încredere în ele.

Acest ultim sistem a fost admis și de Tribunalul Comercial Ilfov printr'o încheiere recentă dată în procesul dintre soții Drăghiceanu și moștenitorii defunctului Gr. Capșa.

București 20 Octombrie 1906

Isaia G. Ionescu
Avocat

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I

Audiența de la 27 Septembrie 1906

Președenția D-lui I. DUCĂ, Consilier

D. A. Polihronie cu C. Pavlović

Sechestrul asigurător. — Contestație. — Regulele, formele și termenile ce au a fi observate la contestațiunile în contra sechestrului asigurător. — (Art. 400 și 428 Pr. civ.)

Legiuitorul prin art. 400 și 428 Pr. civ. exprimându-se formal că, pentru urmărirea de mobile, termenile să fie scurte și urgența să fie pronunțată pentru toate cazurile, când este vorba de opunerile, contestațiunile și ori-ce alte cereri sau incidente ridicate

din partea debitorului urmărit, și din partea terțiilor, nu este nici o rațiune a se distinge când contestațiunea se ridică chiar de către creditorul care a putut dovedi că are interes să o facă, de oare ce, în loc să se sechestreze mobilele debitorului, agentul judecătoresc ar fi pus sub sechestrul lucrurilor de ale sale.

Că prin urmare, aceleași regule, forme și termene de la urmărirea mobilă ar a fi aplicate și la contestațiile la sechestrul asigurător, asemănat cu dânsa.

Deciziunea 376/906. — Respins recursul făcut de D. A. Polihronie, în contra deciziunei Curței de apel Craiova s. I, No. 93/906, dată în proces cu C. Pavlović.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Titulescu în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat Gr. Maniu în combateri.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat:

«Falsă aplicare a legii și exces de putere. Curtea de Craiova, cu de la sine putere, socotește că termenile de apel stabilite de Pr. civilă pentru contestațiunile la urmărire s'ar aplica și la contestațiunile la sechestrul asigurător; cu atât mai mult greșeste Curtea cu cât în speță, contestația emanând de la însuși creditorul urmărit, și având de obiect a scoate de sub sechestrul anumite bunuri ce creditorul susținea a fi ale lui, iar nu ale debitorului, acțiunea intentată de creditor, ori care ar fi fost numele dat de acesta, nu se putea lua de cât drept o acțiune de revendicare supusă dreptului comun».

Având în vedere deciziunea supusă recursului prin care Curtea de fond a respins ca tardiv apelul făcut de recurentul de azi, D. A. Polihronie, în contra sentinței Trib. Olt cu No. 479/905, de oare ce a fost făcut peste termenul de o lună de la pronunțare, prescris prin art. 402 Pr. civ.;

Având în vedere că această sentință a fost pronunțată în materie de contestațiune la un sechestrul asigurător;

Având în vedere art. 613, 618, 428, 400 și 402 Pr. civ. : Considerând că legiuitorul prin art. 613 și 618 nu face și nu consideră sechestrul asigurător de cât ca o măsură, pe care o pune la îndemâna unui creditor ca să și poată asigura drepturile și efectele dreptăților sale constatate printr'un titlu ne contestat sau pronunțat de justiție, și care nu se poate îndeplini de cât cu aceleași forme ca și cele cerute pentru urmărirea mobilelor;

Că atât din natura proprie a unei asemenea măsurii urgente cât și din voința formală a legii de a asemăna sechestrul asigurător cu ori-care altă urmărire asupra mobilelor, rezultă invederat că dânsa a supus ambele aceste acțiuni la aceleași regule, la aceleași forme și la aceleași termene;

Că legiuitorul prin art. 400 și 428 Pr. civ. exprimându-se formal că pentru urmărirea de mobile, termenile să fie scurte și urgența pronunțată pentru toate cazurile când este vorba de opunerile, contestațiile, și ori ce alte cereri incidente rădicate din partea debitorului urmărit, și din partea terțiilor, nu este nici o rațiune a se distinge când contestațiunea se ridică chiar de către creditorul care, ca în speță, a putut dovedi că are interes s'o facă, de oare ce în loc să se sechestreze mobilele debitorului, agentul judecătoresc a pus sub

sequestru lucruri de ale sale pe care poate fi îndreptăţit să le scoată de sub sequestru pe această cale a contestaţiei;

Considerând că din acestea rezultă neîndoios că aceste reguli, forme şi termene de la urmărirea mobilă să fie aplicabile şi contestaţiunilor la sequestru asigurător asemănat cu dânsa;

Considerând că ast-fel fiind, mijlocul de casare invocat se găseşte neîntemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

Audienţa de la 29 Septembrie 1906

Preşedinţia D-lui I. D U C A. Consilier

Ecaterina V. I. Costache şi alţii cu Petrică Marinescu

Vânzare.—Condiţiunile cerute ca o vânzare să se considere perfectă între părţi.—Act sub semnătură privată cuprinzând convenţiuni sinalagmatice.—Nefacerea lui în atâtea exemplare câte sunt părţile.

Dacă un asemenea act este valabil pentru partea care a executat convenţiunea din parte-î.—(Art. 1179 şi 1295 C. civ.).

1. *Conform art. 1295 C. civ. o vânzare este perfectă între părţi, şi proprietatea este de drept strămutată la cumpărător în privinţa vânzătorului, îndată ce părţile s'au învoit asupra lucrului şi asupra preţului, chiar dacă lucrul nu se va fi predat, şi preţul încă nu se va fi numărat.*

2. *După dispoziţiunile art. 1179 C. civil, un act sub semnătură privată, cuprinzând convenţiuni sinalagmatice, cum e şi actul de vânzare, de şi nefăcut în atâtea exemplare câte sunt părţi cu interese contrarii, este valabil pentru partea care a executat din parte-î convenţiunea constatată printr'un asemenea act, şi dânsa nu poate opune părţii adverse această lipsă de formalitate a actului, de oare-ce legiuitorul, edictând această dispoziţiune în scopul ca o parte să poată avea la îndemână un mijloc de probă, pentru îndeplinirea obligaţiunii părţii adverse, scopul legii este atins când se poate constata, că aceasta din urmă şi-a executat obligaţiunea.*

Deciziunea 380/906. — Respings recursul făcut Ecaterina V. I. Costache şi alţii în contra sentinţei Trib. Vâlcea cu No. 692/905, dată în proces cu Petrică Marinescu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Aurel Iliescu în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d. avocat D. Soimescu, în combateri si;

D. Procuror Sadoveanu, care a ocupat fotoliul ministerului public, în concluziunile puse pentru respingerea recursului.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat:

„Violarea art. 1179 C. civ. comb. cu art. 1295 şi 1191 C. civ. şi exces de putere. Vasilescu şi alţii cheamă în judecată pe Marinescu revendicând un imobil. În apărare Marinescu mărturiseşte că deţine imobilul dar că l'a cumpărat cu un act pe care-l prezintă. Judecătoria înlătură apărarea lui Marinescu şi-l condamnă, dar dânsul face apel.

„În apel se discută validitatea actului şi instanţa de fond confundând obligaţiunea-contract-cu instrumentul care face dovada, respinge acţiunea.

«Pentru a ajunge la acest rezultat, instanţa de fond admite

ca dovedită posesiunea alegată de Marinescu, când nici o dovadă nu se făcuse. Vădit exces de putere.

«Şi după ce stabileşte ca principiul că acordul a două voinţe capabile este suficient pentru existenţa vânzării — principiu perfect adevărat când vine la dovada stipulaţiunilor, violează cu totul art. 1191 şi 1179 C. civil fiind-că admite ca dovedite stipulaţiunile dintr'un act care nu îndeplineşte cerinţele legii, iar lipsa actului o completează cu presunţiuni violând astfel art. 1295 C. civ.».

Având în vedere sentinţa supusă recursului din care rezultă că recurenţii de azi în calitate de moştenitori ai lui Vasile Ion Costache, au intentat în contra intimatului Petrică Marinescu, acţiune în revendicarea unei bucăţi de pământ arătate în petiţia introductivă de instanţă; că tribunalul în apel a respins ca nefondată această acţiune;

Având în vedere că intimatul P. Marinescu a opus ca mijloc de apărare la această acţiune actul de vânzare din 16 Octombrie 1881, prin care Vasile I. Costache, autorul recurenţilor i-a vândut locul în litigiu pentru care i-a numărat de atunci chiar preţul de 120 lei şi a şi intrat în stăpânire;

Considerând că după dispoziţiunile art. 1295 C. c. vânzarea este perfectă între părţi şi proprietatea este de drept strămutată la cumpărător în privinţa vânzătorului, îndată ce părţile s'au învoit asupra lucrului şi asupra preţului, chiar dacă lucrul nu se va fi predat şi preţul încă nu se va fi numărat;

Considerând că din dispoziţiunile art. 1179 C. c. rezultă că un act sub semnătură privată cuprinzând convenţiuni sinalagmatice, cum e şi actul de vânzare, de şi ne făcut în atâtea exemplare cât sunt părţile cu interese contrarii, este valabil pentru partea care a executat din parte-î convenţiunea constatată printr'un asemenea act, şi dânsa nu poate opune părţii adverse această lipsă de formalitate a actului, de oare ce legiuitorul edictând această dispoziţiune în scopul ca o parte să poată avea la îndemână un mijloc de probă pentru îndeplinirea obligaţiunii părţii adverse, scopul legii este atins când se poate constata că acesta din urmă şi-a executat obligaţiunea;

Considerând că în specie, tribunalul constată în fapt că autorul recurenţilor şi-a executat obligaţiunea sa predând cumpărătorului Petrică Marinescu, imobilul vândut chiar de atunci de la data vânzării;

Considerând că dovadă invederată că autorul recurenţilor a executat convenţiunea de vânzare în cestiune, rezultă din faptul că pământul vândut se găseşte în stăpânirea cumpărătorului Marinescu, de la care îl revendică recurenţii prin acţiunea care face obiectul procesului de faţă;

Considerând că astfel fiind vânzarea terenului în litigiu este pe deplin şi legalmente stabilită, astfel că nu poate fi vorba de violarea vre unui text de lege în această privinţă, din partea tribunalului şi prin armare mijlocul de casare invocat se găseşte neîntemeiat.

Pentru a este motive, Curtea, respinge.

Observaţie.—Vezi asupra art. 1295 D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, t VIII, p. 542 urm., iar asupra art. 1179, t. VII, p. 188 urm. Vezi asupra unei specii identice (în privinţa art. 1179), Trib. Ilfov, *Dreptul* din 1901, No. 56 Cpr. C. Paris, Sirey, 92, 1, 493. Dacă faptul executării este comun ambelor părţi, nulitatea este acoperită în privinţa amândurora. T. Huc, VIII, 244; Baudry-Lacantinerie, II, 1200, etc. (N. R.)

Audiența de la 27 Septembrie 1906

Președinția D-lui I. D U C A, consilier

Florea Vale Dare și alții Radu Radu, Costea Becu și alții

Pământ rural. — Schimb de pământuri rurale. — Constatarea instanței de fond că pământurile date în schimb, nu au aceeași valoare și întindere. — Dacă actul care constata schimbul acesta poate constitui un just titlu care să ducă la prescripțiunea de 10 ani. — (Art. 132 din constituție și art. 13 și 14 din legea interpretativă a legii rurale din 1879).

După art. 132 din constituție combinat cu art. 13 și 14 din legea interpretativă a legii rurale, schimburile între pământuri rurale nu se pot face de cât dacă au aceeași întindere și calitate.

Prin urmare, când instanța de fond constată că pământurile schimbate nu sunt de aceeași întindere și valoare, actul care constată asemenea schimb, fiind nul, în baza citatelor texte de lege, asemenea act nu poate constitui un just titlu care să ducă la prescripțiunea de 10 ani.

Deciziunea 377/906. — Casată, în urma recursului făcut de Florea Vale Dare ș. a. sentința tribunalului Teleorman No. 460/904, dată în proces cu Radu Radu, Costea Becu ș. a.

Curtea,

Ascultând pe d. avocat Gh. Moscu în dezvoltarea motivului de casare în lipsa intimațiilor.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare în următoarea coprire:

«Violarea art. 13 și 14 din legea de la 1897 și a art. 132 din constituție.

«În adevăr, tribunalul consideră ca valabil un act de schimb care e radical nul, întru cât după cum el însuși o constată, pământurile schimbate nu au aceeași întindere, și întru cât socotește cu toate că asemenea acte sunt nule, că actul de schimb poate forma un titlu la prescripția de zece ani, de și înstrăinările făcute prin asemenea acte sunt imprescriptibile.»

Având în vedere sentința supusă recursului din care se constată că instanțele de fond, au respins ca nefondată acțiunea intentată de recurenți de azi în contra intimațiilor pentru anularea actului de schimb autentificat și transcris sub No. 88/83 și 60/83, intervenit între autorii părților în litigiu;

Considerând că se constată din sentința atacată, că pământurile rurale concesionate autorilor părților împriinate, în baza legii rurale din 1864, și schimbate între dânșii prin actul a cărui anulare se cere, nu sunt de aceeași întindere și valoare;

Considerând că după dispozițiunile art. 132 din constituție combinat cu art. 13 și 14 din legea interpretativă de la 13 Februarie 1879, schimburile între pământuri rurale nu se pot face de cât dacă au aceeași întindere și calitate;

Considerând dar că actul de schimb în chestiune, fiind nul în baza sus citatelor texte de lege nu poate constitui un just titlu care se ducă la prescripțiunea de 10 ani;

Considerând căast-fel fiind, rău tribunalul și prin

violarea sus citatelor texte de lege, primind ca valabil acest act, a admis pe basa lui, prescripțiunea de 10 ani;

Pentru aceste motive și fără a mai discuta celelalte motive de casare, Curtea, casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența de la 22 Septembrie 1906

Președinția D-lui C. G. ȘTEFANESCU, Președinte

Ministerul de Finanțe cu Aurel Tipeiu

Registre comerciale obligatorii. — Neținerea registrelor. — Contravențiune din partea comerciantului. — Art. 22 și 24 Cod. comerc. comb. cu art. 78 legea timbrului.

Registrul inventar. — Îndatorire impusă comerciantului prin art. 24 Cod. comerc. de a avea, de la începutul comerțului, acest registru. — Neposedarea acestui registru în primul an al comerțului. — Contravențiune.

Potrivit dispozițiilor art. 22 și 24 din Codul comercial, combinat cu art. 78 din legea timbrului, or ce comerciant este dator să aibă, chiar de la începutul comerțului său trei registre și anume: registrul jurnal, registrul inventar și registrul copiar, iar în căs de neposedare a acestor registre, comerciantul va fi supus la o amendă în folosul Statului, egală cu taxa patentei pe un an.

Această regulă fiind generală și obligatorie pentru toți comercianții, și nefăcând nici o distincțiune în ce privește registrul inventar, dacă comerciantul se găsește în cel dintâiu an al comerțului, săvârșește un exces de putere Tribunalul, când dispensează pe un comerciant de îndatorirea ținerei registrului inventar, pe motiv că nu s'a împlinit încă un an de când dânsul a început comerțul său.

Deciziunea 170/906.—Casată, în urma recursului făcut de Ministerul de Finanțe, sentința Tribunalului Buzău No. 119/906, dată în proces cu Aurel Tipeiu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Marinescu în dezvoltarea motivului de casare și pe d-l avocat Morțun în combateri

Deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Exces de putere, violarea art. 22 și 24 Cod. comercial și 78 alin 2 din legea timbrului. Tribunalul de Buzău anulează procesul verbal de contravenție la legea Timbrului dresat de controlorul fiscal de pe lângă administrația financiară contra comerciantului Aurel Tipeiu pentru neținerea registrului inventar, pe motiv că legea comercială nu impunea ținerea unui asemenea registru de cât după trecerea unui an de la începerea comerțului, lucru care nu există în specie, contravenientul fiind numai la începutul anului întâiu al comerțului său de drogherie, Tribunalul face o eroare când pune o asemenea afirmațiune în hotărîrea sa, căci legea comercială, chiar de la începutul comerțului, pune obligațiunea comerciantului a ține 3 registre pe care această lege le prevede, înălăturând această obligațiune înscrisă în mod imperativ în legea comercială, Tribunalul prin exces de putere și violând art. 22 și 24 C. com și art. 72 alin. 9 din legea timbrului a desființat procesul verbal de contravențiune.»

Având în vedere că din sentința supusă recursului, rezultă că comerciantul Aurel Tipeiu, intimat în recurs, a fost condamnat la amenda de 110 lei, prin procesul verbal al controlorului fiscal C. I. Burileanu, pentru faptul că dânsul, fiind comerciant în orașul Buzău, nu posedă registrul inventar ce este obligatoriu conform art. 22 din Codul comercial;

Că dânsul a făcut apel la Tribunalul Buzău care, prin sentința supusă recursului, l'a apărât de ori-ce fapt de contravenție, pe motiv că într-un an nu a trecut un an de când a început comerțul său de drogherie, dânsul nu era ținut să aibă registrul inventar;

Având în vedere dispozițiunile art. 22 din Codul comercial, combinat cu art. 78 din legea timbrului;

Considerând că conform acestor texte, ori-ce comerciant este dator să aibă chiar de la începutul comerțului său, trei registre, și anume: registrul jurnal, registrul inventar și registrul copiar, iar în cas de neposedere a acestor registre, comerciantul va fi supus la o amendă în folosul Statului, egală cu taxa patentei pe un an;

Considerând că această regulă fiind generală și obligatorie pentru toți comercianții, și nefăcând nicio distincțiune în ce privește registrul inventar, dacă comerciantul se găsește în cel dintâi an al comerțului, Tribunalul nu putea dispensa pe comerciantul Aurel Tipeiu de îndatorirea ținerei registrului inventar, pe motiv că nu s'a împlinit încă un an de când dânsul a început comerțul său;

Că, prin această procedură, Tribunalul a săvârșit un exces de putere și a violat sus menționatele texte de lege.

Pentru aceste motive, Curtea, casează, etc.

Audiența din 13 Octombrie 1906

Președenția D-lui G. LIGIU, Consilier

N. G. Dămiescu cu Ministerul de Interne

Contencios administrativ. — Inlocuirea unui funcționar inamovibil. — Dreptul celui funcționar de a recurge în casație, numai când înlocuirea s'a făcut contra legii. — Art. 5 lit. i din legea organică a Curții de casație din 1905.

Inspector comunal. — Inlocuirea lui pe baza unei decizii a comisiunii de disciplinare prevăzută de art. 230 din legea org. com. rurale. — Recurs în casație. — Neadmisibilitate. — Art. 232 din legea organizării comunelor rurale din 1904.

Asemănat art. 5 litera i din legea organică a Curții de casație din 1905, funcționarul inamovibil, numiți în mod legal, pot recurge în casație în contra înlocuirii sale punerii lor în retragere, numai atunci când această înlocuire s'a făcut în contra legii.

Ast-fel, un inspector comunal, care a fost înlocuit în baza unei decizii a comisiunii de disciplinare prevăzută de art. 230 din legea organizării comunelor rurale, nu se poate plânge în casație în contra acestei înlocuirii, de cât numai în privința modului de constituire sau necompetința acelei comisiuni sau pentru alte motive de formă, iar nici de cum asupra modului cum s'a apreciat faptele și probele de către acea comisiune, întru cât hotărârile ei sunt definitive și în contra lor nu există nici un mijloc de reformare, potrivit art. 232 din citata lege.

Decizia No. 204/906. — Respingerea recursului făcut de N. G. Dămiescu contra decretului prin care a fost înlocuit în postul de inspector comunal.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Lapati în susținerea recursului și pe d-l Sachelarie în combateri;

Curtea deliberând,

Asupra recursului făcut de N. G. Dămiescu, fost inspector comunal, prin petiția înregistrată la No. 9564/906 prin care recurge în contra înlocuirii sale din funcțiunea de inspector comunal în județul Putna, pronun-

țată în urma deciziei de disciplinare de pe lângă Ministerul de Interne și-și bazează recursul pe următoarele motive:

«Exces de putere și violarea art. 8 din regulamentul pentru funcționarea autorității de disciplinare făcută în conformitate cu art. 233 din legea pentru organizarea comunelor rurale.

«Înainte de această comisiune am propus martori spre a dovedi că ambele acuzațiuni ce mi se aduc adică atât cea relativă la distribuția celor 100 saci porumb cât și cea relativă la pretinsa întrunire politică ce ar fi avut loc în comuna Tîfestești sunt neîntemeiate.

«Comisiunea de și era ținută să asculte acești martori, în mod arbitrar totuși refuză ascultarea lor».

II.—Exces de putere și greșită interpretare a art. 190 din legea pentru organizarea comunelor rurale.

«Legea oprind pe inspectorii comunali de a face acte politice, are în vedere pur și simplu oprirea acelor acte de caracter pur politic adică a actelor relative la organizațiunea socială a Statului și a diferitelor partide de guvernământ, iar nu a întrunirilor de ordin pur privat cum e aceea care s'a făcut pentru înființarea societății de economie.

«În asemenea împrejurări, chiar dacă afirmațiunea autorității de disciplinare că aș fi unul din promotorii întrunirii, ar fi adevărate, totuși această întrunire nu e una din cele oprite de art. 190. În fapt însă s'a stabilit că nu numai că nu am provocat această întrunire dar încă că la ea nu am luat parte de cât ca simplu membru supus absolut tuturor obligațiilor la care și cei-alții au fost supuși».

III.—«Violarea art. 224 din legea pentru organizarea comunelor rurale după care un inspector comunal nu poate fi trimis înaintea autorității de disciplinare de cât numai pentru faptele prevăzute în cele zece aliniate ale acestui text de lege.

«Aceste fapte în spiritul legii trebuie să fie bine precizate și bine caracterizate de instanța de trimitere.

«În speță am fost trimis în fața acestei autorități pe motive vagi de abatere fără să se lămurească și să se determine cele două fapte indispensabile trimiterei mele, adică natura abaterii ce aș fi săvârșit și prevederea la care urmează să fiu supus».

IV.—«Violarea art. 7 din regulamentul pentru funcționarea autorității de disciplinare: acest art. cere ca actul de trimitere înaintea autorității de disciplinare să fie însoțit de un memoriu în care să arate deslusit faptul imputat; o copie de pe acest memoriu, certificată pentru identitate va fi înmănată inspectorului comunal trimis înaintea autorității de disciplinare; copia primită de d-l Dămiescu nefiind certificată pentru identitate s'a violat art. 7 sus menționat».

Având în vedere că avocatul Ministerului de Interne consimte a se judeca astăzi și asupra celui de al patrulea motiv de casare depus în instanță:

Asupra incidentului de neadmisibilitatea recursului ridicat din oficiu;

Având în vedere că este necontestat de părți că recurentul N. G. Dămiescu, fost inspector comunal în județul Putna a fost revocat din această funcțiune în urma deciziei No. 2 din 3 Martie 1906 a autorității de disciplinare care-l condamna la această pedeapsă, găsindu-l culpabil de fapte cu caracter politic și acte de natură a-i compromite demnitatea, fapte date în competența autorității de disciplinare prin art. 224 al. 2 și 9 din legea asupra organizării comunelor rurale;

Având în vedere că conform art. 215, 223 și 224 din legea de la 26 Aprilie 1904 pentru organizarea comunelor rurale, inspectorii comunali odată numiți nu pot fi revocați de cât fie în urma unui raport al Ministerului de Interne pentru cazurile prevăzute de art. 223 No. 1—4, fie în urma unei decizii a autorității de disciplinare pentru cazurile prevăzute la art. 224 alin. 1—10;

Având în vedere că, conform art. 233 din legea mai sus citată, hotărârile autorității de disciplinare sunt defi-

nitiv, în contra lor neexistând nici un mijloc de reformare;

Având în vedere că, potrivit art. 5 din legea de la 1905 asupra organizării înaltei Curți de casațiune și justiție, relativ la atribuțiunile S. III a ei litera i. funcționarii inamovibili, numiți în mod legal dar înlocuiți, mutați sau puși la retragere în contra legii lor respective pot recurge în casațiune în contra actului ilegal de înlocuire;

Considerând că, conform acestei dispozițiuni, se crează în favoarea funcționarilor inamovibili o garanție judecătorească în contra înlocuirii, mutării sau punerii în retragere făcute cu călcarea legii, de către autoritățile supreme administrative;

Că dispozițiunea art. 91 alin. ultim din sus zisa lege, după care dispozițiunile contrarii ei sunt abrogate, nu atinge întru nimic efectul ce trebuie să aibă, conform art. 234 din legea asupra organizării comunelor rurale hotărârile autorității disciplinare, de oare-ce acea ce supune sus citatul art. 5 lit. i partea relativă la Secția III din legea pentru organizarea Curții de casațiune, controlului acestei Curți, este numai cestiunea de a se ști dacă înlocuirea, mutarea sau punerea la retragere a unui funcționar inamovibil a fost luată de autoritatea în drept conform legiurilor respective sau este efectul arbitrarului autorității supreme administrative;

Că întru cât recurentul nu se plânge de necompetința autorității disciplinare care a pronunțat revocarea sa, nici din punctul de vedere al modului cum a fost constituită acea autoritate, nici de acela că faptele pentru care a fost trimis înaintea zisei autorități nu intrau în căderile ei, ci pretinde orî că acele fapte n'au fost dovedite, orî că nu i s'a admis cutare sau cutare probă ce ar fi putut să facă, recursul său nu intră în prevederile art. 5 lit. i relativ la S. III a înaltei Curți de casațiune și justiție, și deci este inadmisibil.

Pentru aceste motive, Curtea respinge, etc.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI FĂLCIU

Audiența de la 19 Septembrie 1906

Președenția D-lui I. M. GAVRILESCU, Președinte

Ion Munteanu cu Primăria Huși

Sentința civilă No. 204

Contestație la urmărire. — Dreptul autorității administrative sau judecătorești unde se adresează contestațiunea de a observa mai întâi dacă contestatorul a depus suma pentru care se face urmărirea și numai în urmă să intre în cercetarea motivelor contestațiunei. — (Art. 19 din legea de urmărire).

In principiu, ori ce autoritate și ori-ce instanță judecătorească, pentru a se pronunța asupra unor cereri sau plingeri, urmează mai întâi să observe dacă este bine sesizată și dacă cererea sau plingerea este făcută în condițiunile legii, și numai după ce constată acestea, intră în discuțiunea cestiunilor care formează obiectul acelei cereri.

Prin urmărire, când se face o contestațiune de o persoană urmărită pe temeiul legii de urmărire, autoritatea administrativă sau judecătorească unde se îndreptează contestația, are a constata mai întâi dacă contestatorul urmărit a depus în prealabil suma pentru care e urmărit conform art. 19 din legea de urmărire, și numai după ce constată îndeplinirea acestei formalități poate intra în cercetarea motivelor pe temeiul cărora se face contestațiunea.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere apelul făcut de dr. Ion Munteanu, din Huși, în contra deciziunei cu data din 29 Iunie 1906, a Consiliului comunal din Huși, prin care i s'a respins contestațiunea făcută la urmărirea îndreptată în contra sa, pentru 1800 lei, ce datorește Comunei din gestiunea sa de pe timpul când a fost primar la această comună, urmărirea bazată de comună pe deciziunea No. 93 din 24 Februarie 1903 a Curții de compturi și ordinului d-lui Ministru de interne;

Având în vedere că consiliul comunal a respins contestațiunea pe motiv că contestatoarele odată cu acea contestațiune n'a depus la consemnațiune și suma pentru care este pus în urmărire cum impune și art. 181 din regulamentul pentru percepere și constatarea veniturilor din anul 1887;

Având în vedere că apelantul susține că față cu dispozițiunile art. 1 și 19 din legea de urmărire a veniturilor convenite Statului, comunelor și județelor cum reese din jurisprudența înaltei Curți de casație, numai când sunt datorii prevăzute de art. 1 se pot urmări după legea specială; că, în specie, datoria nu intră în prevederile aceluși articol și nici există un titlu executor în sensul aceluși articol; prin urmărire nu se poate face urmărirea după legea specială. Că odată aceasta stabilit, nu se poate impune contestatorului a depune suma pentru care e urmărit și, deci, fără drept consiliul comunal i-a respins contestațiunea; așa dar conchide la admiterea apelului și anularea urmăririi, condamându-se și pe comună la cheltueli de judecată;

Având în vedere și opunerile făcute din partea primăriei Huși.

Având în vedere că, în principiu, ori-ce autoritate pentru a se putea pronunța asupra unei cereri sau plingeri făcută de o persoană urmează să observe mai întâi dacă este bine sesizată și dacă cererea este făcută în condițiunile impuse de lege, și numai după aceasta poate intra în discuțiunea cestiunilor asupra cărora se face acea cerere; că dacă este ast-fel, apoi cu atât mai mult instanțele judecătorești au datoria să observe aceasta, pentru ca să poată intra în cercetarea și judecarea cestiunilor care face obiectul celui care face cererea;

Având în vedere că, în cazul de față, contestatoarele este urmărit de comuna Huși după legea pentru constatarea și perceperea contribuțiilor; că după dispozițiunile art. 19 din această lege și 181 din regulamentul aplicării acestei legi, să dă drept celor interesați, adică debitorilor urmăriți după această lege că dacă să cred nedreptățiți cu asemenea urmăririi ori-care ar fi motivul lor de a să opune la atari urmăririi, să facă contestațiune dacă urmărirea vine de la comună, la consiliul comunal, cu obligațiunea însă ca odată cu acea contestațiune să depună la consemnațiunii suma pentru care e urmărit, și aceasta sub pedeapsă de a se considera acea contestațiune nulă dacă nu se depune suma. Ori, cum reese din aceste texte de lege, pentru ca o contestațiune să poată fi luată în considerațiune și a se putea discuta apoi asupra motivelor ce se invocă prin ea trebuie, sub pedeapsă de nulitate, ca să fie însoțită de recipisa constatatoare depunerii sumei pentru care să face urmărirea;

Că așa fiind, apelantul bazat pe aceste texte de lege făcând contestațiunea ce este a se judeca, autoritatea sesizată în prima instanță, adică consiliul comunal, era ținut ca să vadă mai întâi dacă această contestațiune este făcută în termen și cu condițiunile impuse de lege, pentru ca apoi să poată procede mai departe la judecarea cestiunilor invocate prin ea dacă este bine sau nu urmărit contestatoarele; că după cum reese din lucrările dosarului, ceea ce recunoaște și contestatoarele, dânsul n'a depus suma cu ocaziunea contestațiunei dată la consiliul comunal; că neîndeplinind această condi-

TRIBUNALUL JUDEȚULUI BACĂU

Audiența de la 29 Septembrie 1906

Președenția D-lui DIONISIE IONESCU, Jude de ședință

Moisă Solomon și alții dați judecăței pentru contrabandă

Sentința No. 1762

Contravențiunii la legea monopolului hârtiei de țigară.—Găsirea la o persoană a unei cantități de hârtie de țigară de proveniență străină de cât a Regiei.—Dacă acest fapt constituie o contrabandă de competența tribunalului ca primă instanță a o judeca.—(Art. 10 și 11 din legea monopolului hârtiei de țigară; art. 82 din legea monopolului tutunului, și art. 193 și 197 din legea vămilor).

Simpla împrejurare că la o persoană s'ar fi găsit o cantitate de hârtie de țigară, străină aceleia de proveniența regiei fără a se constata importarea ei, sau tentația de importare, nu constituie delictul de contrabandă, ci numai o contravențiune la legea monopolului hârtiei de țigară prevăzută și pedepsită de art. 10 și 11 din aceea lege.

Prin urmare tribunalul nu poate fi sesizat direct cu judecata acestei contravențiunii ci numai ca instanță de apel în contra proceselor-verbale de contravențiune, dresate de agenții cari au constatat contravențiunea și au aplicat amenda, care procese verbale, au caracterul sentințelor judecătorești date în primă instanță.

Tribunalul,

Având în vedere că Moise Solomon zis Ițic Solomon Eisigmacher și Moise Aron din Parincea sunt dați judecăței prin rechizitorul No. 2495/305 al d-lui procuror al Tribunalului Bacău, pentru că au comis delictul de contrabandă de hârtie de țigaret, efectuată prin locuri afectate legalmente la operațiuni vamale;

Având în vedere că din procesul verbal din 18 Septembrie 1905, dresat de agentul Regiei Monopolurilor Statului, I. Popescu dimpreună cu polițaiul orașului Bacău, d-l Ardeleanu, se constată în fapt: că acești agenți având informațiuni că inculpații ar fi având în domiciliul lor din orașul Bacău hârtie de țigară și tutun de contrabandă, s'au transportat în menționata zi, la domiciliul acestora și făcându-le percheziție în căruțul unuia dintre acești inculpați, au găsit un număr de 28 caete hârtie de țigară «Job» de proveniență străină, și pe baza acestei constatări au confiscat această hârtie de țigară; că conform art. 10 și 11 din legea pentru monopolul hârtiei de țigară, combinat cu art. 84 și 88 din legea monopolului tutunurilor aplicabile și în materie de constatarea și urmărirea contravențiunilor la legea monopolului hârtiei de țigări, conform art. 12 din această din urmă lege, au condamnat pe numiții inculpați și la amendă de câte 84 lei fiecare;

Având în vedere că cu nimic nu se dovedește și nici procesul verbal de contravențiune nu constată că inculpații ar fi importat sau încercat să importe în mod fraudulos hârtie de țigară prin vre-un loc afectat operațiilor vamale; că numai în acest caz inculpații pe lângă pedeapsa confiscării și a amendei prevăzută de art. 9 din legea pentru monopolul hârtiei de țigări combinat cu art. 193 din actuala lege a vămilor, ar mai fi fost posibil și de pedeapsa închisorii, prevăzută de art. 197 din aceeași lege și care în adevăr să pronunță de Tribunal în prima instanță;

Că singurul fapt ce rezultă în sarcina acestor inculpați din menționatul proces verbal este că în posesiu-

țiune a depunerii sumei pentru care e urmărit, contestațiunea e nulă și, deci, considerată ca neavând ființă; prin urmare, consiliul comunal și azi tribunalul, constatând aceasta, nu mai poate intra în judecata motivelor invocate prin contestațiune, căci aceasta fiind nulă, instanța nu mai este sesizată legalmente, și deci nu poate judeca valabilitatea sau nevalabilitatea urmăririi, ci pur și simplu cată să respingă contestațiunea. Deci consiliul comunal uzînd de această interpretare n'a violat legea și că dar cu drept cuvânt a respins contestațiunea, prin urmare apelul e nefondat;

Că a admite modul de a vedea și interpretarea ce o face apelantul ar fi contrară spiritului legii căci, după d-sa, trebuie mai întâi a se vedea dacă este bine îndreptată urmărirea pe calea care s'a urmat și dacă este un titlu în conformitate cu art. 1 din legea pentru constatarea și perceperea veniturilor și numai după aceasta să se decidă dacă trebuie să se depună sau nu suma pentru care se face urmărirea; că dacă nu e bine urmărit în baza acestei legi, n'ar trebui să fie îndatorat a depune suma; ori, prin asemenea interpretare s'ar ajunge la rezultatul ca să se judece în fond contestațiunea, fără ca în realitate ea să fie făcută în condițiunile cerute de lege; că prin art. 19 din lege și 181 din regulament nu se face nici o deosebire, ci se zice categoric că cei interesați cari fac contestațiuni, trebuie să depună suma; prin urmare judecătorii față cu atare text de lege precis, nu pot să-l dea o altă interpretare, decât cea arătată mai sus adică ca mai întâi să vadă dacă contestațiunea e regulat făcută și numai după ce va constata legalitatea ei că e făcută în condițiunile impuse de lege, să intre în cercetarea și judecarea obiectului acelei contestații.

Așa dar, fără a se judeca validitatea urmăririi și titlului în baza cărui se face urmărirea, întru cât contestațiunea nu e făcută în condițiunile impuse de lege, bine a fost respinsă de consiliul comunal, prin urmare cată a se respinge și apelul;

Pentru aceste motive redactate de d. președinte I. M. Gavrilesco, tribunalul în majoritate, respinge apelul, etc.

(ss) I. M. Gavrilesco, Brăileanu.

p. Grefier (s) D. V. Donea.

Opiniune

Nu împărtășesc soluțiunea adoptată de majoritate.

Dacă în adevăr legiuitorul fiscal a organizat printr-o lege excepțională, pentru urmărirea veniturilor statului, comunelor și județelor o procedură urgentă și sumară, el a avut în același timp fireasca îngrijire de a enumera prin art. 1 din amintita lege ce anume sume pot fi incasate cu mijlocirea ei. Și el a prevăzut de asemenea, că cei cu prilejul unei atări urmăririi exercitate în temeiul unuia din titlurile de creanță enunțate de art. 1 se va socoti nedreptățit, va putea face contestațiune. Cu îndatorire, sub pedeapsă de nulitate, de a depune și suma pentru care e urmărit. Naște însă întrebarea: dacă cum-va urmărirea ce se exercită nu se sprijină pe vre-unul din titlurile de creanțe, înșirate în art. 1 nedepunerea sumei, face neadmisibilă contestația? Evident, nu, căci nu se poate depăși spiritul legiuitorului și nu se poate nesocoti sentimentul de echitate. Depunerea sumei la facerea contestației e condiționată de existența la baza urmăririi a unui titlu legal.

Sunt prin urmare, de părere că trebuie să se unească incidentul cu fondul. În acest înțeles e aproape întreagă jurisprudența a Inaltei Curți de casație.

(s) Mandrea

nea lor s'ar fi găsit hârtie de țigară, străină aceleia de proveniența Regiei; Că această simplă împrejurare nu constituie delictul de contrabandă ci numai o contra-vențiune la legea monopolului hârtiei de țigară prevăzută și penată de art. 11 combinat cu art. 10 din aceeași legiuire; că pedeapsa prevăzută fiind o simplă amendă, ea conform art. 82 din legea monopolului tutunurilor, aplicabilă și în specie, se pronunță chiar de agenții care au constatat contravențiunea, după cum în cazul de față s'a și întâmplat; că Tribunalul nu poate fi sesizat direct cu judecata acestor contravențiuni ci numai ca instanță de apel în contra proceselor verbale dresate de agenții care au constatat contravențiunea și au pronunțat amenda, care procese verbale au caracterul sentințelor judecătorești date în prima instanță;

Că întru cât dar importațiune sau tentativă de importațiune de hârtie de țigară, nu se constată în sarcina inculpaților, ci numai posesiune de hârtie de țigară, nelegală, pentru care agenții de constatare au aplicat deja amenda prevăzută de lege, contraveniențelor, întru atât delictul de contrabandă prevăzut de art. 9 din legea monopolului hârtiei de țigară combinat cu art. 197 din legea generală a vămilor nu poate fi imputat inculpaților și dânsii trebuie să fie achitați;

Văzând și art. 10 și 187 din procedura penală;

Pentru aceste motive, redactate de d. jude de ședință Dionisie Ionescu, Tribunalul, achită etc.

(ss) Dionisie Ionescu, D. Golescu

JUDECATORIA OCOLULUI II CRAIOVA

Audiența de la 8 August 1905

Floarea P. Urziceanu cu Teodor Geoani
Carte de judecată No. 1894

Depozitul necesar. — Facultatea judecătorului de a primi sau refuza dovada cu martori. — Cererea de a se dovedi cu martori un depozit necesar de o valoare mai mare de 150 lei. — Respingerea acestei dovezi ca inutilă.

Admiterea sau refuzul probei cu martori este lăsată la facultatea judecătorului instanței de fond.

Prin urmare proba cu martori pentru dovedirea unui depozit de și necesar, însă întru cât valoarea depozitului e mai mare de 150 lei, o asemenea probă se înlătură ca inutilă.

Judecata,

Având în vedere că prin proba cu martori reclamantul tinde a dovedi predarea calului în primirea pîritului și că i s'a furat din hanul său, depozit de și necesar, dar valoarea trece peste 150 lei vechi, această probă fiind lăsată la aprecierea judecăței și în atare caz fiind inutilă o înlătură.

Judecător (s) G. Romaiceanu

Grefier (s) D. Constantinescu

Notă.—De și veche această carte de judecată totuși o publicăm socotind-o ca o curiozitate juridică. Și avem motive.

Reclamantul ceruse să i se dea valoarea unui cal, furat din curtea hanului, al cărui proprietar era pîritul. Ca să dovedească depozitul a invocat proba cu martori.

Judecătorul ar fi trebuit să aplice în cauză articolele 1620—1625 codul civil, care sunt foarte clare, prevăzând chiar această speță; art. 1623 făcând responsabil pe hangii pentru toate lucrurile aduse în localul lor de un călător și socotindu-le

acestea ca un *depozit necesar*. Iar art. 1620 dă definiția depozitului necesar. Și despre furt art. 1624 are dispozițiuni; iar art. 1621 nu mai poate da loc la nici o controversă: «*proba prin martori este admisă pentru depozitul necesar și chiar în cazul când valoarea depozitului ar trece peste 150 de lei*». Acest articol cred că trebuia aplicat riguros de judecător, fiind-că proba nu este lăsată la aprecierea lui, cum se exprimă cartea, ca chestiune legală, ci la aprecierea judecătorului ar fi, ceea-ce s'ar fi voit a se dovedi prin probă; cu alte cuvinte, proba prin martori trebuia admisă, însă ceea-ce spuneau martorii era lăsat la apreciere.

Pe lângă acestea, înlăturarea acestei probe este nemotivată de loc și credem că în apel va fi reformată; de oare-ce respingerea probei cu martori, în cauză, a fost înlăturată ca inutilă, fără să se aibe în vedere art. 1621, care nu cere nici dovadă scrisă, pentru or care ar fi valoarea depozitului, ca să fie admisă proba cu martori.

Judecătorul poate ar fi fost în drept să respingă proba cu martori, dacă ar fi fost chestiunea despre obiecte depuse la hotel, speță prevăzută însă, numai la Francezi, în ordonanța din Aprilie 1667, titlul XX, art. 4, care da drept judecătorului să respingă această probă, dacă i se părea suspectă, cum se exprimă textul: «*le tout suivant la qualité des personnes et les circonstances du fait*» (v. *Planio*. Droit civil. II No. 2218 — 2219, p. 677, ediția II-a, Paris 1902.)

Chiar art. 1198 c. civ., tot o copie fidelă a articolelor franceze (1348), ca mai toate, reproducând cuvintele ordonanței de mai sus, totuși spune că regulele când proba cu martori nu este primită (art. 1119—1198), regule prevăzute de cod «nu se aplică încă totdeauna când creditorului nu i-a fost cu puțință a-și procura o dovadă scrisă despre obligațiunea ce pretinde, sau a conserva dovada luată precum ... 2) la depozitul necesar... și la depozitul ce fac călătorii în *ospătăria* unui tirg despre toate acestea *judecătorul va avea în vedere* calitatea persoanelor și circumstanțele faptului...» Deci nici acest articol n'ar putea să vie în sprijinul cărței de judecată de mai sus.

(În privința responsabilității oteliilor, birtașilor, hangiiilor, etc., se poate consulta *D. Alexandresco*, Dreptul civil român, V, p. 533, *Curierul Judiciar*, 1902, No. 24 și din 1906 No. 49)

Dem. D. Stoenescu.

Craiova.

Avocat.

Rugăm stăruitor pe abonații cari ș'au schimbat domiciliul, să ne anunțe printr'o carte poștală indicând une exact noua D-lor adresă, pentru a putea primi regulat ziarul.